

CYNGOR CYMUNED Y BETWS

Cynhaliwyd Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol Cyngor Cymuned y Betws, yn Ffestri Capel Newydd, y Betws ar Ddydd Mercher fed o 8^{fed} Fai 2019, am 6.15 o'r gloch.

YN BRESENNOL: Cynghorwr Annette Price, Loreen Lewis, Betsan Jones, Janet Davies, Nolene Morgan, Alex Davies, Delyth Richards, Wendy Haines, Lucy Jones, Maldwyn John a Jose Picouto

1. **YMDDIHEURIADAU:** Dim

2. **CADARNHAU A LLOFNODI COFNODION Y CYFARFOD BLYNYDDOL A GYNHALIWYD AR 10fed O FAI 2017**

Cadarnhaodd y Cynghorwr Morgan ac eiliodd Cynghorwr Price fod cofnodion y cyfarfod blynyddol a gynhaliwyd ar 9^{fed} o Fai 2018 yn gywir ac fe'u llofnodwyd gan y Gadeiryddes.

3. **ANERCHIAD Y CADEIRYDD.**

Rhoddodd y Cadeirydd drosolwg o'i blwyddyn yn y swydd lle mynychodd urddo'r ficer newydd yn Eglwys yr Holl Saint a Gwasanaeth Carol y Côr fel rhan o'i dyletswyddau. Galwodd ar y gymuned a'r Cyngor i aros yn bositif a symud ymlaen.

4. **ADRODDIAD Y CLERC.**

1. **INCWM/GWARIANT 2018/2019**

Rhoddodd y Clerc adroddiad byr o gyflawniadau / gwaith y Cyngor yn ystod y flwyddyn 2018/2019 a oedd yn cynnwys y bu newid arall yn y Clerc gyda'r Clerc blaenorol yn cychwyn ei phenodiad 1af Mawrth 2018 ac yn gorffen ar 31ain Rhagfyr 2018. Ni wnaeth y Cyngor Cymuned cael Clerc tan fy apwyntiad ar 1af Chwefror 2019.

Hysbysodd y Clerc y Cynghorwyr ei bod wedi gwneud trefniadau gyda Mr Lyn Llewellyn i gynnal yr archwiliad mewnol o Gyfrifon y Cyngor Cymuned.

Rhoddodd y Clerc grynoded byr o faterion ariannol y Cynghorau a gwahoddodd y Cynghorwyr i archwilio'r datganiadau banc a'r cyfriflyfr.

Incwm - Y praesept a dderbyniwyd gan Gyngor Sir Caerfyrddin ar gyfer 2018/2019 oedd £ 18,000 - ad-daliad TAW i'w hawlio yn ôl yw £ 3,321.82 nid oedd y Clerc blaenorol wedi hawlio'r TAW ar gyfer y flwyddyn 2017/2018 a bydd angen i'r Clerc newydd hawlio am y flwyddyn honno a £ 4,148.78 ar gyfer 2018/2019 unwaith y dychwelir y llyfrau gan yr archwilydd mewnol - llog banc oedd £ 26.79 - Taliadau Rhent gan Glwb Rygbi Betws oedd £ 0,000.00 gofynnwyd i'r Clerc blaenorol gynnwys cyfreithwyr mewn perthynas â'r mater hwn o ddiffyg talu ond mae'n ymddangos. ni weithredwyd ar hyn er bod llythyr wedi'i anfon at y RFC ynghylch taliadau rhent. Bydd y Clerc newydd yn mynd ar ôl y mater hwn.

Cyfanswm y Gwariant ar gyfer 2018/2019 oedd £ 50745.48 gyda gwahaniaeth o £ 60.40 gan mai dim ond £ 50,685.08 oedd gan y cyfrifon banc ar ddiwedd y flwyddyn.

Gwariant Gwirioneddol yw £ 33,372.62.

2. CEISIADAU CYNLLUNIO.

Derbyniwyd 10 cais yn 2018/2019 Nid yw'r Clerc yn siŵr a oes unrhyw rai yn dal i fodoli, roedd y clerch blaenorol i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cyngor ynghylch Gorsaf Bwer Abergelli. Dywedodd y Clerc na allai ddod o hyd i Adroddiad Clerc y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol y llynedd felly ni all gyfrifo a oes cynnydd neu ostyngiad yn nifer y ceisiadau a dderbyniwyd o gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

3. RHODDION.

Elwodd 9 Sefydliad gan gynnwys Capel Newydd a Eglwys Dewi Sant, i gyfanswm o £ 1500.00, gostyngiad o £ 375.00 ar y flwyddyn flaenorol. Yn y flwyddyn flaenorol 2017/2018 elwodd 15 o sefydliadau (ac eithrio rhoddion Capel Newydd ac Eglwys Dewi Sant a'u rhoddion Golau Nadolig)

4. RHAGOLWG DROS Y FLWYDDYN DDIWETHAF.

Cystadleuaeth Betws yn ei Blodau Llwyddiannus.

- Mynychodd Bugler y Gwasanaeth Coffa.
- Gwelliannau cyffredinol i Barc Betws a'r Ardd Synhwyrdd.
- Newid y Clerc a ymddiswyddodd ym mis Rhagfyr 2018 gan adael BCC heb Clerc tan fis Chwefror 2019.

5. DIGWYDDIADAU'R DYFODOL.

Mae'r prif eitemau, a fydd fwy na thebyg yn cymryd llawer o amser y Cyngor dros y flwyddyn nesaf fel a ganlyn:

1. Prosiectau amrywiol yn y pentref fel y nodwyd gan yr is-bwyllgor Prosiectau.
2. Betws yn ei Blodau
3. Anghydfod ffiniau ag ystâd y diweddar Bryn Llewelyn a RFC non talu rhent.
- 4 Cynnal a chadw parhaus Parc Betws gan gynnwys datrys y materion yn ymwneud â
y gwregys achub / cerbydau a chael gwobr Baner Werdd i'r parc gyda'r help y cwmni cynnal a chadw.
5. Cynnal a chadw parhaus Maes Chwarae Heol y Felin.
6. Trosglwyddo Asedau Posibl o Barc Maesquarre o Sir Sir Gaerfyrddin Cyngor.

Gorffennodd y Clerc trwy ddiolch i'r Cadeirydd a'r Cyngorwyr am eu hamynedd a'u cefnogaeth yn ystod y 3 mis diwethaf ac mae'n edrych ymlaen at yr heriau a ddaw yn sgil y rôl newydd hon ynghyd â'r dysgu parhaus a'r hyfforddiant proffesiynol y mae hi wedi ymrwymo iddynt ond nad yw eto wedi

gwneud hynny dechrau oherwydd materion a ganfuwyd pan ddechreuodd y rôl a chanfod wrth gwblhau'r weinyddiaeth ar gyfer yr archwiliad mewnol.

Diolchwyd i'r Clerc gan y Cyng. Price.

5. PENODI CADEIRYDD/CADEIRYDDES

Ni wnaed hyn yn gywir gan nad oedd yr Is-gadeirydd am ddod yn Gadeirydd oherwydd amgylchiadau personol. Dywedodd y Cadeirydd Loreen Lewis eu bod yn "sownd gyda mi" ac y byddai'n aros yn ei swydd ar gyfer y flwyddyn i ddod.

Ni phleidleisiwyd ar hyn tan y cyfarfod ddydd Mercher 12fed Mehefin 2019 lle cynhaliwyd pleidlais (gweler y cofnodion Etholiad Cadeirydd - gofynnodd y Cynghorydd Loreen Lewis am ddangos dwylo mewn perthynas â'i bod yn weddill fel Cadeirydd gan na wnaed hyn yn ystod y Cyfarfod Cyffredinol Blynnyddol - 8 pleidlais gydag 1 yn ymatal.)

Nid oedd angen i'r Cynghorydd Loreen Lewis lofnodi "Datganiad Derbyn Swyddfa" newydd gan ei bod wedi gwneud hynny y flwyddyn flaenorol.

PENDERFYNWYD y byddai'r Cynghorydd Lewis yn aros yn ei swydd fel Cadeirydd ar gyfer 2019/2020.

6. PENODI IS-GADEIRYDD/IS-GADEIRYDDES.

Cynigiwyd y Cynghorydd L Jones gan y Cynghorydd B Jones ond ni ddaeth neb ymlaen i eilio'r cynnig. Yna cynigiwyd gan y Cynghorydd J Davies ac eiliwyd gan y Cynghorydd Price y dylid penodi'r Cynghorydd Nolene Morgan yn Is-gadeirydd ar gyfer 2019/2020.

PENDERFYNWYD bod y Cynghorwr Nolene Morgan yn Is-Gadeirydd am 2019/2020.

7. PENODI IS BWYLLGORAU.

A. CYNLLUNIO.

Cytunwyd y dylai'r holl aelodau fod ar y Pwyllgor Cynllunio.

PENDERFYNWYD felly.

B. CYLLID.

Cytunwyd y dylai'r holl aelodau fod ar y Pwyllgor Cyllid.

PENDERFYNWYD felly.

C. BETWS YN EI BLODAU.

Cytunwyd bod y Cynghorwyr Loreen Lewis a Janet Davies yn cael eu hethol ar Bwyllgor Betws In Bloom.

PENDERFYNWYD felly.

D PROSIECTAU.

Cytunwyd y dylai'r holl aelodau fod ar y Pwyllgor Prosiectau

PENDERFYNWYD felly.

E. IAWNDERAU FFYRDD.

Cytunwyd bod y Cynghorwyr Haines a J Davies yn cael eu hethol ar y Pwyllgor Hawliau Tramwy.

PENDERFYNWYD felly.

F. MAES CHWARAE HEOL Y FELIN

Cytunwyd y dylai'r holl Gynghorwyr fod yn aelodau o Bwyllgor Heol y Felin a Maes Chwarae.

PENDERFYNWYD felly.

8. CYNRYCHIOLWYR I WASANAETHU AR GYMDEITHASAU ALLANOL.

Penderfynwyd fel a ganlyn:-

1. Canolfan Teuluol Betws.

Y Cynghorwr B Jones

2. Grŵp Cynghorau Lleol Dyffryn Aman.

Y Cadeiryddes a'r Is Gadeiryddes.

3. Swyddfa Cyngor Dinasyddion (CAB)

Y Cynghorwr Price

4. Un Llais Gymru.

Y Cynghorwr L Jones.

5. Cymdeithas Trefeillio Rhydaman

Cynghorwr B Jones

6. Bwrdd Iechyd Lleol

Cynghorwr Nolene Morgan.

9. UNRHYW FATER ARALL

Dim.

